

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid
Staffangymnasiet RO7, el- och energiprogrammet
inom Hälsinglands Utbildningsförbund**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Staffangymnasiet R07, el- och energiprogrammet, avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de ämnesplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Staffangymnasiet R07 , el- och energiprogrammet i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i hög utsträckning.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling,

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn skapar en god grund för utvecklingen av undervisningen genom att regelbundet följa upp och analysera programmets kunskapsresultat, undervisningens genomförande, lärarnas förutsättningar samt hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Rektorn skaffar sig en god bild av verksamheten genom täta kontakter med såväl elever som lärare samt genom terminsvisa klasskonferenser, där undervisande lärare, elevhälsa och rektorn ingår. Uppföljning och analys av värdegrundsarbetet behandlas också där, liksom resultaten av de årliga enkäterna.

Värdegrundsfrågor är tydligt integrerade i skolans dagliga arbete och präglar undervisningen såväl som skolmiljön. Elevernas arbetsplatsförlagda lärande (APL) följs kontinuerligt upp av yrkeslärarna under praktikperioderna, genom trepartssamtal mellan elev, handledare och lärare. Uppföljningen kompletteras också med digitala verktyg som stödjer kommunikationen och dokumentationen av elevens utveckling under APL.

Vid varje läsårsslut följer rektorn tillsammans med mentorerna och elevhälsan upp examensgraden med fokus på de elever som inte nått examen och analyserar vad orsaken till det kan vara. Analysen omfattar vilka åtgärder som skolan har genomfört för varje elev i syfte att hitta än mer träffsäkra insatser. Rektorn följer också upp eventuella studieavbrott för att upptäcka mönster, dra lärdomar och förbättra stödet till elever i riskzonen. Samtidigt analyseras vad som har bidragit till att vissa elever, trots utmaningar, har lyckats fullfölja sin utbildning. Uppföljningen och analysen omfattar också betygsresultat i olika kurser och den genomsnittliga betygspoängen för programmet, även ur ett könsperspektiv. Rektorn har identifierat behov av att också analysera fördelningen mellan höga och låga betyg i olika kurser samt följa upp hur elever klarar sig två år efter examen för att försäkra sig om att utbildningen motsvarar branschens krav och behov.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsinsatser och fördelar resurser med utgångspunkt i de behov som har identifierats. Exempelvis har rektorn inför detta läsår infört ett nytt upplägg för elever i år 1 avseende undervisningen i de gymnasiegemensamma kurserna i engelska, matematik och svenska, där klasserna har slagits samman och delats in i mindre grupperingar utifrån stödbehov. Läsåret 2023/24 har samtliga elever nått gymnasieexamen från el- och energiprogrammet.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag och organiserar så att nya och obehöriga lärare får en planerad introduktion på skolan och stöd i sitt arbete och i sin undervisning. Rektorn har skapat en tydlig organisation för samverkan mellan lärare. Lärarna har sin arbetsplats i samma byggnad, vilket underlättar kontinuerliga samtal och samarbete kring undervisningen. Lärare i gymnasiegemensamma ämnen samverkar i hög

grad med yrkeslärarna på programmet, även om de inte har sina arbetsrum i det hus där el- och energiprogrammet är beläget. Lärarna pratar ihop sig om gemensamma förhållningssätt och regler och har tät samverkan också med specialpedagog. Rektorn har god insyn och är lätt att få kontakt med. Alla drar åt samma håll och samverkar för att utbildningen ska hålla hög kvalitet.

Lärarna har regelbundna träffar i programlag och ämneslag med möten varje månad. Till viss del används tiden fritt och till viss del är den styrd av rektorn genom beslutade fokusområden såsom exempelvis reformen Gy-25, nationella prov eller det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetsplatsträffar hålls varje månad och elevhälsoteamsmöten varje vecka. Under läsåret har exempelvis delar av tiderna använts för kollegialt samarbete mellan gymnasieskolan och grundskolan med fokus på att förbättra elevernas matematikresultat under ledning av en förstelärare i matematik. Där har lärarna genomfört auskultering i den skolform de inte arbetar i för att skaffa sig en närmare koppling och ett erfarenhetsutbyte i syfte att skapa förståelse för respektive uppdrag. Ett annat exempel är att personalen, under vårterminen har genomfört grundläggande utbildning i och om AI för att kunna använda verktyget i sin undervisning under nästa läsår. Ett viktigt fokusområde är också skolans internationaliseringsarbete, som omfattar samarbete med skolor i andra länder och möjlighet till utlandspraktik för elever. Skolan har under året tagit emot både lärare och elever från olika delar av Europa för jobbskuggning och utbytesprogram.

Läraromsättningen inom programmet är låg, vilket bidrar till kontinuitet och stabilitet i undervisningen. Nyanställda lärare får en strukturerad introduktion och ges möjlighet att följa erfarna kollegor, ibland under en hel termin, för att på ett tryggt sätt komma in i verksamheten.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn skaffar sig en god nulägesbild av hur situationen är på skolan när det gäller jämställdhetsfrågor och vidtar vid behov åtgärder för att alla elever oavsett könstillhörighet ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas. Inom ramen för uppföljning av kunskapsresultat följer rektorn även upp resultaten ur ett könsperspektiv, även om andelen kvinnliga elever är låg. Det pågår ständigt insatser för att försöka locka fler kvinnor till programmet och de få som finns får ofta agera "ansiktet utåt" i

marknadsföringssyfte av programmet. Eleverna får svara på frågor om jämställdhet i enkäter och rektorn agerar om problem uppmärksammas. Rektorn följer upp arbetet under klasskonferenser och i andra möten med elever och lärare och har en god kontroll på situationen på skolan.

Under året har en studiedag ägnats åt föreläsningar och diskussioner om mansnormer, machokultur och samhälleliga förväntningar. Mycket av arbetet sker inom ramen för undervisningen. Elevhälsan arbetar aktivt med att förebygga och hantera frågor som rör sexism. Bland annat bidrar kuratorn med insatser som att sprida viktiga budskap genom affischer runt om i skolan, inklusive skolans toaletter, med information och hänvisningar till stödorganisationer. Affischerna byts ut ett antal gånger under läsåret. Informativa meddelanden finns också på servettställ som är placerade på borden i cafeterian och matsalen just för att öka medvetenheten kring jämställdhet och människors lika värde. Skolan har även infört ett läsprojekt i år 1, där eleverna får diskutera teman som hederskultur och maskulinitetsnormer.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt vid observationer och av inkommen dokumentation.

Målfokusering, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är genomgående strukturerad och målfokuserad. Lärarna introducerar kursplaner och betygskriterier successivt. De är tydliga med vad som ska hända under lektionerna, både genom att berätta om det och genom att skriva upp på tavlan vilka moment som ingår och vad som är syftet med lektionen. I undervisningen är det vanligt att eleverna fortsätter att arbeta med uppgifter som de påbörjat tidigare, ofta enskilt men ibland även i par eller grupp. Arbetsuppgifterna följer på varandra i en logisk följd och varierar mellan att läsa, skriva, lösa uppgifter, se på film, lyssna till genomgångar, svara på frågor från läraren eller i något fall också diskutera med varandra och med läraren. I yrkeskurserna är undervisningen ibland teoretisk och ibland praktisk. Eleverna får öva på yrkesmässiga färdigheter och att hantera olika verktyg. Lärarna arbetar aktivt för att stödja eleverna i undervisningen och finns till hands när någon behöver hjälp. Tillsammans har lärarna enats om att tydliggöra lektionsstrukturen genom att alltid ha tydliga inledningar och avslut på lektioner. Lektionsinnehållet skrivs alltid på tavlan och mobiltelefoner lämnas alltid i en låda när eleverna kommer in i klassrummet. Lektionerna avslutas genomgående med att alla hjälps åt att städa undan det material som har använts och sätta sig på sina platser för att läraren ska kunna avsluta lektionen gemensamt. Innan eleverna lämnar klassrummet får läraren tillfälle att på olika sätt summera lektionen eller meddela vad som ska hända närmast alternativt få eleverna att reflektera över innehållet en kort stund.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar engagerat för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Genom att koppla undervisningen till elevernas vardag och framtida yrkesliv, skapas en meningsfull lärmiljö. Exempel från hemmiljön, tydliga kopplingar till yrkesrollen och varierade praktiska uppgifter ger eleverna möjlighet att utveckla sina färdigheter i sammanhang som speglar arbetslivet. Lärarna arbetar aktivt med att skapa trygga och utvecklande lärmiljöer för alla elever. För elever som känner sig osäkra inför kundmöten arrangeras simulerade situationer på skolan där de får möjlighet att träna i en stödjande miljö. Vid behov följer mentorn med eleven på lektioner i gymnasiegemensamma ämnen för att ge extra stöd. Lärarna är väl förberedda på kommande elevers behov tack vare överlämningar från grundskolan. Dessa sammanställs och uppdateras av specialpedagogen. Informationen förs vidare till kommande lärare, vilket skapar en bra start

för eleverna med en ny lärare och det bygger elevernas självförtroende genom att slippa misslyckas.

Eleverna arbetar ofta med samma uppgifter men de kan i yrkeskurserna ha hunnit olika långt. De arbetar i sin egen takt, ibland uppdelade i två grupper, där den ena arbetar praktiskt med olika typer av kopplingar och den andra mer teoretiskt i ett datorprogram. För elever som har hunnit längre finns alltid extra uppgifter att ta till. Lärarna strävar efter att skapa meningsfulla utmaningar för de snabbare eleverna, till exempel genom större projekt där de får ta ett helhetsansvar och utveckla förståelsen för hela arbetsprocessen, vilket är stimulerande.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Lärarna arbetar för att göra eleverna delaktiga i undervisningen, både vad gäller arbetsformer och innehåll inom vissa ramar, men också för att de ska ta ansvar för sin egen utbildning. Lärarna ber eleverna att ge synpunkter på undervisningen eller ge feedback på upplägg efter avslutade arbetsområden, vilket oftast sker muntligt snarare än skriftligt. Det kan också handla om att ha synpunkter på om ett prov ska vara muntligt eller skriftligt eller när i tid det ska ske. Under mentorstiden uppmuntras eleverna att lyfta frågor som berör dem. Klassråd genomförs varje månad och där har eleverna möjlighet att diskutera aktuella frågor och ge förslag på förbättringar.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som har framkommit i intervjuer med rektor, elever, lärare, elevhälsa, samt i observationer, av inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Arbetet för trygghet och studiero

Personalen bedriver ett aktivt arbete för att främja tryggheten och studieron på programmet. Det bygger på att lärarna är samspelade och utgår från gemensamma förhållningssätt som är förankrade i elevgrupperna. Tryggheten och studieron grundläggs redan i år 1 när eleverna är nya på skolan. Det finns tydliga rutiner och ordningsregler som tas upp med eleverna i början av år 1. Rutinerna och ordningsreglerna är förankrade hos all personal, exempelvis när det gäller hanteringen av mobiltelefoner. Lärarna reagerar direkt på olämpligt uppförande eller språkbruk och strävar efter att bygga förtroende, goda relationer och skapa ett positivt klassrumsklimat, vilket i sin tur skapar trygghet och en bra studiemiljö.

Lärarna finns bland eleverna under skoldagen, då de befinner sig i samma lokaler, till exempel finns lärarna ibland i uppehållsrummet och spelar pingis med eleverna eller fikar ihop med dem. Lärarna besöker varandra i klassrummen och samarbetar tätt, något de själva beskriver som ett framgångsrecept. Säkerheten och tryggheten stärks också genom att dörrarna till skolbyggnaden hålls låsta, vilket gör att obehöriga inte kan komma in. Elevernas tillgång till uppehållsrum i huset och det faktum att det också finns vuxenstuderande på programmet bidrar till en mer mogen miljö där det ställs högre krav på att eleverna beter sig vuxet och ansvarstagande. Under lektionstid är undervisning i fokus och personalen är tydlig med vilka regler som gäller. På elevernas begäran har skolan fått en egen matsal då den tidigare matsalen som fanns i närliggande grundskola inte upplevdes av eleverna som trygg. Den nya matsalen har lett till att fler elever äter lunch och kan göra så i en lugn och trygg miljö.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i hög utsträckning.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa samt av inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns analys av bedömning och betyg

Rektorn följer konsekvent upp lärarnas betygsättning ur ett likvärdighetsperspektiv. Uppföljningen omfattar exempelvis jämförelser mellan olika kurser, eventuella könsskillnader och jämförelser mellan resultat på nationella prov och satta betyg. Om rektorn identifierar avvikelser i någon kurs förs alltid dialog med betygsättande lärare för att identifiera bakomliggande orsaker och vid behov sätts stöd in exempelvis i form av auskultation eller kollegialt lärande. När betygsresultat skiljer sig från det förväntade tas det upp till diskussion och rektorn vidtar åtgärder för att förstå orsaken och åtgärda detta. En sådan åtgärd är exempelvis när en ovanligt stor andel elever inte klarade kursen i matematik, vilket resulterade i det pågående samarbetet mellan gymnasiet och grundskolans matematiklärare. Ett annat exempel är när rektorn initierar samtal med lärare för att öka förståelsen för hur faktorer som relationen mellan elev och lärare kan påverka både bedömning och resultat.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Rektorn avsätter tid i ämneslagen för regelbundna diskussioner om bedömning och betygsättning för att försäkra sig om att lärarna gör likvärdiga bedömningar. Rektor deltar inte aktivt i diskussionerna då hen har stort förtroende för lärarnas bedömarkompetens. Varje månad hålls ämneslagsmöten där lärarna diskuterar utvecklingsarbete inom respektive ämne och där är sambedömningar en naturlig del av det arbetet. Konferenstiderna är tydligt fastställda och bedömningsfrågor har en särskild punkt på mötesagendan. Det gäller både för ämneslärare och yrkeslärare. Diskussionerna kring bedömning omfattar även lärarnas generella bedömarkompetens. Skolan driver för närvarande ett

försteläraryrke inom gymnasiegemensamma ämnen med syfte att stärka en gemensam bedömningskultur och öka förståelsen för vilka faktorer som bidrar till högre elevprestationer. Som en del av arbetet med Gy-25 har rektorn gett programsamordnaren i uppdrag att gå igenom de nya kursplanerna och betygskriterierna. Detta har lyfts och diskuterats i tvärgrupper bestående av lärare från olika ämnesområden, för att skapa en gemensam grund och fördjupa tolkningen av de nya styrdokumentet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Veronica Bonivart Säfström.

I handläggningen av ärendet har undervisningsrådet Agnetha Burström (föredragande) och utredaren Eva Ahlman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad,

varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 1–3 april 2025. Besöket genomfördes av Eva Ahlman och Agnetha Burström.

Staffansgymnasiets el- och energiprogram har cirka 80 elever fördelade på år 1–3. Skolenheten bedriver verksamhet även inom bygg- och anläggningsprogrammet, fordon- och transportprogrammet, vård- och omsorgsprogrammet, försäljnings- och serviceprogrammet, barn- och fritidsprogrammet, hantverksprogrammet, hotell- och turismprogrammet, industritekniska programmet, naturbruksprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet. För de flesta av dessa program bedrivs verksamheten som lärlingsutbildningar med få elever. Dessa program omfattas inte av kvalitetsgranskningen. Staffansgymnasiet ligger i Söderhamn. Huvudman är Hälsinglands Utbildningsförbund. Verksamheten leds av en rektor.